

la Haga, care opresc confiscarea în timp de război a manuscriselor vechi, nu numai cînd sînt avere particulară, ci și cînd sînt averea statului»<sup>1</sup>. Ca o consecință directă a acestor intervenții, între care și o audiență la feldmareșalul Mackensen, toate manuscrisele au fost restituite Academiei, pentru ca apoi, după ce marele nostru slavist a alcătuit o descriere amănunțită, în ziua de 17 iunie 1917, să fie luate din nou numai 305 volume dintre cele mai prețioase manuscrise slavone<sup>2</sup>, după o prealabilă cercetare a unui slavist străin, profesorul Goetz de la Universitatea din Bonn<sup>3</sup>.

Tot I. Bogdan a fost acela care, după încetarea războiului în ziua de 6 ianuarie 1918, a alcătuit, în numele Academiei, declarația cu privire la pagubele provocate prin ridicarea «cu forța, neținîndu-se seama de protestările Academiei» a celor 305 manuscrise ale Academiei, «împreună cu 7 volume de același fel de mare valoare artistică prin scrisul și legătura lor, aduse la Academie de la Muzeul național de antichități din Capitală», după care preciza: «Aceste volume nefiind articole ce se pot găsi în comerț, evaluarea lor trebuie făcută astfel:

305 volume a lei 1.000 ..... lei 305.000.

7 volume a lei 5.000 ..... lei 35.000»<sup>4</sup>.

Dar I. Bogdan, care s-a străduit și a depus toate eforturile pentru adunarea, păstrarea și înapoierea acestor manuscrise, a încetat din viață aproape cu un an înainte de restituirea lor către Academie (mai 1920)<sup>5</sup>.

I. Bogdan a contribuit esențial la gruparea în Academie, for superior al culturii românești, a elementelor celor mai valoroase, care prin activitatea lor au făcut cîinste științei românești. Astfel, în ședința sesiunii generale din 27 mai 1909, prezintă expunerea de motive în baza căreia secția istorică propunea alegerea lui Constantin Giurescu ca membru corespondent<sup>6</sup>. În ședința din 18 mai 1911, în numele secției istorice, I. Bogdan propune alegerea lui Vasile Pîrvan ca membru corespondent al Academiei și prezintă activitatea acestuia<sup>7</sup>, iar apoi exact după 2 ani, în ședința din 18 mai 1913, tot el citește expunerea asupra activității științifice a lui V. Pîrvan, în vederea alegerii acestuia ca membru activ<sup>8</sup>. De asemenea, la propunerea lui I. Bogdan, în ședința secției istorice din 14 mai 1915, S. Mehedinți a fost ales membru al Academiei (I. Bogdan a citit expunerea asupra activității științifice a acestuia în ședința din

<sup>1</sup> AAR, Seria II, t. XXXIX, Procesele verbale ale ședințelor din 10/23 ianuarie 1917 p. 59—61; 13/26 ianuarie 1917, p. 61—64; 2 februarie 1917, p. 66—67.

<sup>2</sup> Inițial, în noaptea de 9/22 ianuarie 1917 au fost luate 607 manuscrise, iar ulterior, după selectare, autoritatea militară germană a luat 305 manuscrise și le-a predat reprezentanților armatei bulgare (colonel Stanciov și locotenent Oreskov), spre a fi trimise la Sofia (Vezi «Analele», Seria II, t. XXXIX, Procesul verbal al ședinței din 24 mai 1918, p. 103—105).

<sup>3</sup> *Ibid.*

<sup>4</sup> Arhiva Academiei, 1919, A-8, Dosarul nr. 107; vol. I, Obiectul *Despăgubiri de război*, text manuscris I. Bogdan.

<sup>5</sup> Restituirea manuscriselor — adevărat tezaur național — a fost rezultatul intervențiilor Academiei, prin Ministerul Afacerilor Străine, pe lângă legațiile statelor prietene (Arhiva Academiei, Dosar nr. V, vol. 39, Procesul verbal al ședinței din 11 aprilie 1919). În Procesul verbal al ședinței din 7 mai 1920 (AAR, Seria II, t. XL, p. 52) se consemnează faptul că Ministerul Afacerilor Străine a comunicat Academiei că manuscrisele au fost preluate de Comisarul român din Sofia. În ședința următoare (14 mai 1920) se comunică intrarea manuscriselor în patrimoniul Academiei («Analele», Seria II, t. XL, p. 52—53).

<sup>6</sup> AAR, Seria II, t. XXXI, Procesul verbal al ședinței din 27 mai 1909, p. 208—210.

<sup>7</sup> AAR, Seria II, t. XXXIII, Procesul verbal al ședinței din 18 mai 1911, p. 147—149.

<sup>8</sup> AAR, Seria II, t. XXXV, Procesul verbal al ședinței din 18 mai 1913, p. 153—154.